

[Ivar Nørgaard]

ste - været særdeles skeptiske over for disse sanktioner. Som ministeren også ved, gik vi med til dem i sin tid af hensyn til vore fæller i EF, men vi understregede, at det skulle være tidsbegrænset, og vi ønskede, at det skulle være så kort som muligt.

Det var også det, vi sagde til ministeren, da han bad om at få lov at forlænge sanktionerne. Han kom selv i markedsudvalget og bad om, at man gik med til at forlænge dem i 2 måneder. Det udtrykte ministeren selv. Da sagde vi også: det er overordentlig vigtigt, at det kun bliver i disse 2 måneder, længere ønsker vi ikke at være bundet. Og hvorfor ikke? Ja, vi ønskede naturligvis, at man i disse 2 måneder fik lejlighed til at overveje og drøfte herhjemme, hvilken holdning vi skulle give udtryk for, når de 2 måneder var gået, og hvilken holdning vi skulle forsøge at få de andre til at få forståelse for.

Vores synspunkt er nemlig ligesom de konservatives og venstres og de andre regeringspartiers, at i den periode, disse sanktioner har eksisteret, har de ikke haft nogen virkning på forholdene i Polen, ja, mindretallet siger oven i købet: tværtimod. I den periode, de har eksisteret, siger dette mindretal i betænkningen, er det nærmest gået værre i Polen. Kan man så ikke se, at det er nyteløst med den slags sanktioner? De har været et helt år, og de har ikke haft den mindste virkning. Det er komplet nyteløst med den slags sanktioner. Vi mente alle sammen dengang, at vi kunne give et politisk signal, men det har helt klart ikke haft nogen som helst indflydelse på Sovjetunionens holdning til Polen eller på magtforholdene i Polen.

Udenrigsministeren burde have anført noget om, hvilken nytte det er til, at man viderefører disse sanktioner, men udenrigsministeren eller den, der har forfattet forbeholdet, som vi ikke har set skriftligt nogen steder, har åbenbart kun tillagt det betydning, om forholdene i Polen er blevet bedre eller dårligere, ikke om sanktioner nytter noget. Det er da selvfølgelig med i de samlede overvejelser, om sanktioner nytter noget, og det vil være særdeles vanskeligt for udenrigsministeren at finde helt kraftige og stærke kriterier for, hvornår man skal ophæve disse sanktioner, hvad udenrigsministeren i øvrigt selv har sagt.

Så vil jeg vende mig til konsekvenserne af udenrigsministerens handling. Vi har ved 41

spørgsmål forgæves forsøgt at få klarhed over, hvad de fællesskabsretlige konsekvenser er af, at man har stemt for forordningens forlængelse i 12 måneder. Vi er bestemt ikke overbevist om, at udenrigsministeren har ret i, at der ikke er nogen juridiske konsekvenser, men det er da klart, at vi meget gerne ser, at de andre afholder sig fra at anlægge sag mod os, og vi ser selvfølgelig også meget gerne, at privatpersoner undlader at anlægge sag imod os, for vi tror, vi ville tabe en sådan sag.

Det er en urimelig situation, udenrigsministeren har bragt Danmark i, og den kan overhovedet ikke paralleliseres med Argentinasituationen, for dér forlængede man forordningen i 7 dage, mens vi drøftede, hvad vi skulle gøre, og den daværende regering, vor regering, vidste, at der var flertal her i folketinget, da vi tilsluttede os at gennemføre det i henhold til artikel 224 i Romtraktaten. Der var et klart flertal her i folketinget.

Det, udenrigsministeren skulle have undersøgt, var, hvordan flertallet i folketinget er i denne situation, og det skulle han have drøftet i markedsudvalget og med os, men det har han ikke gjort.

Jeg mener, at udenrigsministeren har begået 2 store fejl. Den ene er, at han ikke har fulgt mandatet, og jeg mener, vi må overveje, på hvilken måde vi kan sikre os mod en gentagelse af det. Den anden er, at udenrigsministeren ikke med det samme meget klarere og tydeligere har sikret Danmark mod at være juridisk bundet. Hvordan det bliver opklaret, ved jeg ikke, men jeg tror ikke, at vi klarer den ved ensidige erklæringer. Jeg tror, at vi må se i øjnene, at der kan blive rejst sager, som sætter Danmark i en vanskelig situation.

Til sidst skal jeg sige, at vi selvfølgelig kan stemme for udenrigsministerens ændringsforslag, men vi stemmer naturligvis imod selve lovforslaget.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Hr. Ivar Nørgaard har i den sidste tid været en særdeles flittig mand. Med hensyn til loven om udenrigstjenesten, som vi netop har vedtaget, har han med en usædvanlig energiindsats bevirket, at den socialdemokratiske gruppe har vendt ryggen til hr. Kjeld Olesens gamle forslag.